

att till Eders Kongl. Maj:t må varda öfverlemnadt att vid jernvägsarbetenas utförande närmare bestämma de orter, som statsbana eller bandel, hvartill anslag varder beviljadt, skall genomgå, och de ställen, den bör anlöpa;

samt att Eders Kongl. Maj:t må af byggnadsanslaget använda hvad som erfordras till anställande af undersökningar med afseende å framtida fortsättande af stambanorna inom de trakter, der Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt att låta dylika undersökningar anställa; dock att till detta ändamål icke användas mer än högst Tjugufem tusen Riksdaler.

Med underdånigt tillkännagifvande häraf framhärdar Riksdagen etc.

Stockholm den 12 Maj 1868.

N:o 55.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 12 Maj 1868.
— — — — Andra Kammaren den 12 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga Proposition, angående åtgärder till behöfvandes undsättning vid inträffande missvärt.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 51 och Memorial N:o 78).

S. A. K.

Under erinran att, enligt Rikets Ständers vid 1865—1866 års riksdag fattade beslut, till behöfvandes undsättning vid inträffande missväxt under nästlidet år varit ställda till Eders Kongl. Maj:ts disposition, dels den i Riksgälds-kontoret och på Kongl. Räntekammarens räkning i Riksbanken innestående behållning af de för samma ändamål förut anvisade medel, dels hvad genom återbetalningar å meddelade undsättningslån kunde inflyta, har Eders Kongl. Maj:t, uti Sin till Riksdagen

den 31 sistlidne Januari aflättna nådiga Proposition, upplyst att, enligt af Statskontoret den 28 November 1867 afgifven berättelse, behållningen af undsättningsmedel vid 1866 års slut utgjorde:

i Riksgälds-kontoret innestående	R:dr	843,731: 66.
samt i Räntekammaren och länens ränterier innestående	»	160,253: 62.
		<hr/>
	eller tillhopa R:dr	1,003,985: 28.

hvarförutan de utestående fordringarne i länen och hos redögörarne uppgingo till » 514,891: 37.

Enär likväl den svåra missväxt, som, efter flera föregående års svaga skördar, under nästlidna år hemsökt de norra länen, nödgat Eders Kongl. Maj:t att, till förekommande af verklig hungersnöd i nämnda län, i ovanligt hög grad anlita de medel, som kunnat dertill användas, hade den till Eders Kongl. Maj:ts disposition öfverlemnade undsättningsfondens behållning, jemte hvad i återbetalning af äldre undsättningslån under året influtit, icke varit på långt när tillräcklig, utan hade Eders Kongl. Maj:t funnit sig nödsakad att dertill jemväl anlita det vid sednaste riksdag anvisade mindre kreditivet, hvarå af sådan anledning lyftats ett belopp af icke mindre än 1,030,000 R:dr.

Beträffande de åtgärder, som borde vidtagas för att sätta Eders Kongl. Maj:t i tillfälle att framgent vid inträffande missväxt eller felslagen skörd lemna deraf nödlidande landsorter behöflig undsättning, har Eders Kongl. Maj:t, utan att inskränka Sin framställning allenast till det år, för hvilket statsregleringen vid innevarande riksdag uppgöres, eller år 1869, föreslagit, att till Eders Kongl. Maj:ts disposition för behöfvandes undsättning vid missväxt eller felslagen skörd må öfverlemnas såväl den vid ingången af år 1869 hos Riksgälds-kontoret innestående behållning af undsättningsmedel, som ock hvad genom återbetalningar å undsättningslån, meddelade vare sig af förut till undsättningsfonden hörande medel eller af ofvanberörda å mindre kreditivet lyftade belopp, kan komma att inflyta, äfvensom att öfriga, i fråga om dessa medels anvisande dels till undsättning utan återbetalningsskyldighet till belopp af 50,000 R:dr, dels till räntefria lån, vid förflutna riksdag gifna föreskrifter fortfarande måtte blifva gällande.

Enligt hvad Riksdagen vidare inhemtat hafva från och med 1867 års början intill den 27 nästlidne Mars utbetalts:

af undsättningsfonden:

mot återbetalningsskyldighet	R:dr	818,368: 69.
och såsom gåfvomedel	»	118,249: 54. 936,618: 23.

samt af mindre kreditivet:

mot återbetalningsskyldighet	R:dr	834,460: 80.
och såsom gåfvomedel	»	150,273: 42. 984,734: 22.

eller tillsammans R:dr 1,921,352: 45.

Det har härvid icke undgått Riksdagens uppmärksamhet att — ehuru, enligt de vid 1865—1866 års riksdag meddelade föreskrifter, det belopp, som Eders Kongl. Maj:t må ega att till undsättningar utan återbetalningsskyldighet anvisa, blifvit bestämdt till 50,000 R:dr årligen — de från 1867 års början utan sådan återbetalningsskyldighet af undsättningsfonden utgifna medel utgöra ett sammanlagdt belopp af 118,249 R:dr 54 öre. Enär likväl i denna summa ingår det anslag af 33,830 R:dr, som enligt 13 § uti de vid sistförflutna riksdag för Riksgälds-kontoret utfärdade reglemente anvisades för anläggning af väg inom Råneå socken mellan allmänna kustlandsvägen samt Degersels Öfverstby, utgör följaktligen det belopp, som från 1867 års början till närvarande tid blifvit utan återbetalningsskyldighet af Eders Kongl. Maj:t å undsättningsfonden anvisadt, endast 84,419 R:dr 54 öre; och som Eders Kongl. Maj:t enligt gällande föreskrifter eger att för de båda åren 1867 och 1868 såsom gåfvomedel använda tillhoppa 100,000 R:dr, har Riksdagen funnit att de gifna föreskrifterna i denna del icke blifvit öfverträdda.

Enligt hvad ofvan är nämnt, uppgingo de dels uti Riksgälds-kontoret, dels i Räkenskammaren och landtränterierna innestående undsättningsmedlen vid 1866 års slut till R:dr 1,003,985: 28.
 hvaraf blifvit utbetalda » 936,618: 23.
 så att utaf undsättningsmedlen förefinnes en behållning af . . . R:dr 67,367: 05.
 Af de utaf Eders Kongl. Maj:t till undsättningar anvisade medel af
 mindre kreditivet R:dr 1,030,000: —
 hafva blifvit utbetalda » 984,734: 22.
 så att deraf återstå R:dr 45,265: 78.

Utaf hela det för undsättningar afsedda beloppet utgör alltså
 kontanta behållningen » 112,632: 83.
 förutom hvad som dels kan vara inbetaldt, dels ännu är oguldet af de vid 1866 års slut i länen och hos redogörarne utestående 514,891 R:dr 37 öre.

Då nu undsättningsfonden vid 1866 års slut, enligt hvad i Eders Kongl. Maj:ts nådiga Proposition omförmäles, uppgick dels i kontant, dels i utestående fordringar till R:dr 1,518,876: 65.
 skulle, om härifrån afdragas de utaf undsättningsfonden sedermera utbetalda gåfvomedel » 118,249: 54.
 fondens tillgångar dels i kontant, dels i fordringar för närvarande uppgå till R:dr 1,400,627: 11.
 Om härtill skulle läggas fordringarne för de af mindre kreditivet anvisade lån » 834,460: 80.
 jemte den ännu oanvända, till undsättningar afsedda andelen af mindre kreditivet » 45,265: 78.
 komme alltså fonden att uppgå till R:dr 2,280,353: 69.

Hvad nu först beträffar Eders Kongl. Maj:ts förslag, att till Eders Kongl. Maj:ts disposition för behöfvandes undsättning vid missväxt eller felslagen skörd måtte öfverlemnas icke allenast undsättningsfondens behållning, utan ock hvad som kommer att inflyta genom inbetalning å de lån, som blifvit beviljade utaf de å mindre kreditivet lyftade medel, så synes det Riksdagen, som skulle någon nödvändighet att på sådant sätt öka undsättningsfonden utöfver dess nuvarande belopp icke förefinnas, då Riksdagen numera årligen sammanträder och således är i tillfälle att, i händelse af behof, anvisa de ytterligare medel, som för ifrågavarande ändamål kunna erfordras. Men enär återbetalningen af de för undsättningar meddelade lån endast småningom och till mindre belopp hvarje år kan påräknas inflyta samt dessutom svårighet torde uppstå att vid lånens återbetalning noggrannt urskilja huru stor del deraf utgör undsättningsmedel och huru mycket belöper sig på kreditiv-medlen, har Riksdagen medgifvit, att allt hvad som återbetalas utaf de från 1867 års början till den 27 sistlidne Mars dels af undsättningsfonden, dels af mindre kreditivet utgifna lån må till undsättningsfonden ingå intilldess den på sådant sätt influtna summan uppgår till ett sammanräknadt belopp, motsvarande de från undsättningsfonden från 1867 års början till sistnämnda dag utgifna lån eller 818,368 R:dr 69 öre, hvarefter allt hvad som å samma lån derutöfver inflyter bör af Statskontoret till Riksgäldskontoret inlevereras såsom afbetalning å de utaf mindre kreditivet lyftade medel.

I öfverensstämmelse härmed har Riksdagen beslutat:

1:o) att till Eders Kongl. Maj:ts disposition för behöfvandes undsättning vid missväxt eller felslagen skörd må öfverlemnas icke allenast undsättningsfondens nuvarande kontanta behållning, jemte hvad som varder återbetaldt å fondens vid 1866 års slut egande fordringar, än ock hvad som genom inbetalning å de från 1867 års början till den 27 sistlidne Mars utgifna lån, meddelade vare sig af undsättningsfonden eller utaf de å mindre kreditivet lyftade medel, kan komma att inflyta, dock hvad sistnämnda lån angår icke till högre sammanräknadt belopp än Åttahundraaderton tusen trehundrasextioåtta Riksdaler 69 öre;

2:o) att af de sålunda till Eders Kongl. Maj:ts nådiga förfogande ställda medel en summa af Femtio tusen (50,000) Riksdaler må årligen få begagnas till undsättning utan återbetalningsskyldighet för sådana behöfvande, hvilka icke äro i tillfälle att sjelfva förskaffa sig arbete eller i stånd att af egna tillgångar återgälda de undsättningsanslag, som dem tilldelas; börande dylika understöd företrädesvis tillgodokomma de kommuner, hvilka förbinda sig så använda desamma, att för kommunens fattiga och arbetslösa medlemmar beredes sysselsättning och möjlighet att genom eget arbete förtjena sitt uppehälle;

3:o) att ofvannämnda tillgångar för öfrigt må användas endast till räntefria låneunderstöd med bestämda återbetalningsterminer och mot vederbörande större eller mindre menigheters gemensamma ansvarighet eller annan af Eders Kongl. Maj:t godkänd säkerhet;

4:o) att, såvidt omständigheterna medgifva, tillfällen skola för de behöfvande beredas att erhålla sysselsättning och förtjenst vid allmänna arbetsföretag; samt

5:o) att omförmälda för undsättning vid missväxt eller felslagen skörd afsedda medel böra, i den mån de icke äro för anvisade utbetalningar erforderliga, till Riksgälds-kontoret öfverlemnas emot skyldighet för detta verk att det sålunda emottagna beloppet vid skeende requisition för dermed åsyftade ändamål Eders Kongl. Maj:t tillhandahålla.

Hvad sålunda blifvit beslutadt, får Riksdagen härmed i underdånighet anmäla och framhärda Riksdagen etc.

Stockholm den 12 Maj 1868.

N:o 56.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 Maj 1868.

— — — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, om förändring i Kongl. Förordningen angående handelsböcker och handelsräkningar den 4 Maj 1855.

(Lag-Utskottets Utlåtande N:o 13.)

S. A. K.

Hos Riksdagen hafva framställningar blifvit gjorda om upphäfvande af handelsboks vitsord mot andra än dem, som äro skyldiga att hålla bok öfver sin rörelse, och att Kongl. Förordningen den 4 Maj 1855 angående handelsböcker och handelsräkningar måtte i öfverensstämmelse härmed varda förändrad.

Stadgandet om handelsboks vitsord i ifrågavarande hänseende, vådligt för rörelse-idkarne sjelfva och för affärslifvet i allmänhet, verkar jemväl menligt såsom